

MAGYAR NYELVI FELADATLAP

a 8. évfolyamosok számára

2018. január 25. 14:00 óra

NÉV: _____

SZÜLETÉSI ÉV: HÓ: NAP:

Tollal dolgozz! Ügyelj a külalakra!

A feladatokat tetszés szerinti sorrendben oldhatod meg.

A megoldásra összesen 45 perced van.

Az utolsó (10.) feladatra legalább 10–15 percet szánj!

Jó munkát kívánunk!

1. Alkoss a következő betűkből az utasításnak megfelelően 1–1 szót! A hibás válaszokért pontlevonás jár.

A felhasználható betűk: **A, E, I, O, Ó, D, L, Sz**

a) magas hangrendű ige:

b) mély hangrendű köznév:

a	
b	

2. Egészítsd ki az elkezdett mondatokat a megadott szavak közül a **leginkább** odaillőkkel! Lásd el őket a megfelelő toldalékkal is! Vigyázz, *két szó kimarad!*

A beilleszthető szavak: **gondtalan, gondatlan, gondozatlan, gondos, gondterhelt**

a) Akinek nincs semmi gondja, az él.

b) Ha valaki nemtörődöm, felelőtlen, akkor az ember.

c) Ha valaki nagy odafigyeléssel, pontosan, rendesen végzi a munkáját, akkor dolgozik.

a	
b	
c	

3. Olvasd el figyelmesen a következő szöveget! A tiltótáblák alapján milyen szabályokat szegtek meg a fiúk? Írd a pontsorra a megfelelő **öt** betűjelet! A hibás válaszokért pontlevonás jár.

Gabi délután a játszótéren várakozott a barátjára. Olyan elmerülten nyalogatta az útközben vett fagyilaltot, hogy nem is figyelt fel a játszótér kapujára kitett **alábbi** táblákra. Zoli biciklivel érkezett, amit a hintához támasztott, a kuttyáját pedig szabadon engedte, hogy futkározzon egy kicsit. Gabi szedett néhány szál virágot az édesanyja névnapjára, szárukat beletekerte egy szalvétába, egy másik szalvétába beletörölte a kezét, majd egy laza mozdulattal ledobta azt a földre.

A)

B)

C)

D)

E)

F)

G)

H)

A betűjelek:

a	
---	--

4. Keresd meg a **helyesírási** hibákat az alábbi, hibásan írt szövegben, majd írd a pontsorra a kijavított szavakat! A rosszul elvégzett változtatásokért pontlevonás jár.

Erössen igyekesztem, de még sem tudtam megtalálni a képeket. Ezért azt montam neki, hogy talán ujj szem üveg kellene, hogy jobban lássak.

.....

.....

.....

5. a) A következő szavak mindegyike 2–2 szófajba is beletartozhat. Írd a megadott szavakat a táblázat megfelelő sorába! Vigyázz, 3 szót nem tudsz sehová írni!

A beírható szavak: **halandó, író, keresztül, meg, múlt, ó, óta**

ige és főnév	
beálló melléknévi igenév és főnév	
indulatszó és melléknév	
igekötő és névutó	

József Attila *Születésnapomra* című verséből idézünk egy versszakot. Oldd meg a hozzájuk kapcsolódó feladatokat!

„Lehettem volna oktató,
nem ily töltőtoll koptató
szegény
legény.”

- b) Húzd alá az első sorban a mondat állítmányát!

- c) A „lehettem volna” igealak milyen idejű és módú?

.....

6. Olvasd el figyelmesen a következő **két szöveget**, majd oldd meg a feladatokat!

a	
b	
c	
d	
e	

A Normafa története két internetes forrás alapján

Első szöveg:

A Normafa lejtőjének tetején állt egy vén bükkfa, amely egy monda szerint Mátyás király születésekor sarjadt. Több ízben villámcsapás érte. Írók, költők, művészek kedvelt kirándulóhelye volt. Társai mulattatására 1840-ben itt énekelt Bellini *Norma* című operájának nagyáriáját Schodelné Klein Rozália, európai hírű énekesnőnk. Ettől kezdve a korábban Viharbükknek nevezett fát Normafának nevezték. A korhadt faóriás 1927. június 19-én, vasárnap délelőtt dőlt ki. Később egy oszlopra erősített tábla Devecseri Gábor soraival jelezte, hogy ott állott a Normafa. Emlékére a főváros 1962-ben egy új bükkfát ültetett, az eredeti fa helyén ma emléktábla áll. A kidőlt fatörzset a Margit-szigeti artézi forrás medencéjében helyezték el, hogy a mészköves bevonat örök időkre konzerválja. Időközben azonban megfeledkeztek róla, és a vízesés falához támasztott törzset a ráakódott, vastag mészbepvonat elválaszthatatlanul odakötötte a falhoz, ma is ott látható.

(<http://www.normafa.hu/>)

Második szöveg:

A Normafa eredetileg egy terebélyes öreg bükk volt, mely alatt a mondák szerint még Mátyás király is megpihent, egy másik változat szerint pedig a király születésekor sarjadt ki a fa. A fát többször is villámcsapás érte, majd 1927. június 19-én egy villám végleg elpusztította.

A fa és környéke a Nemzeti Színház tagjainak igen kedvelt kirándulóhelye volt. A színészek, amikor nem volt színházi előadás, ide jártak pihenni. Maga a fa arról kapta a nevét, hogy egy alkalommal, 1840-ben Nyáry Pál átnyújtotta Schodelné Klein Rozália világhírű operaénekesnőnk részére a közönség ajándékát, egy ezüstsarlót, aki ekkor örömeiben elénekelt a címszereplő nagyáriáját Bellini *Norma* című operájából. Ennek az eseménynek az emlékét őrzi a Normafa elnevezés. A fa neve eredetileg Viharbükk volt, de Gettinger Tivadar 1865-ben megjelent német nyelvű útikönyve már Normafa néven említi. Később a fatörzs csomkját a főváros konzerválni szeretne volna, ezért a Margit-szigeti artézi forrás vízesése alá helyezték, hogy a meszes víz idővel ráakódó mészköves bevonata örök időkre konzerválja. Sajnos a híres fa csomkja ennek ellenére elkorhad.

A Budapesti Művész és Opera Sportkör 1962-ben új bükkfát ültetett, és 1967-ben emléktáblát is emelt. Az emléktáblán a Normafa története és Devecseri Gábor (1917-1971) pár soros verse olvasható a Normafáról.

(<https://hu.wikipedia.org/wiki/Normafa>)

a) Ki volt Norma?

b) Döntsd el az alábbi állításokról, hogy melyik szövegben fordulnak elő! Írd a pontsorra a megfelelő számot!

1) az 1. szövegben szerepel 2) a 2. szövegben szerepel 3) mindkettőben szerepel

A) A fa egy monda szerint Mátyás király születésekor sarjadt.

B) A fát véglegesen egy villámcsapás pusztította el.

C) A fa emlékére a főváros új fát ültetett.

D) A fának korábban Viharbükk volt a neve.

c) Igaz vagy hamis? Karikázd be a megfelelőt!

I. Devecseri Gábor jelen volt azon a kiránduláson, amelyiken

Schodelné énekelt.

IGAZ – HAMIS

II. A Margit-szigeti meszes artézi vízzel akarták tartósítani a fa

csontját.

IGAZ – HAMIS

d) A második szöveg alapján milyen sorrendben követik egymást az alábbi események? Számozd be! Kezdd a legkorábbival!

Nyáry Pál ajándékot nyújt át Schodelnének.

A fa végleg elpusztul.

Írásban olvasható a Normafa név.

e) A két szöveg a történet egyes elemeit nem egyformán meséli el. Keress két példát a különbségekre, és töltsd ki a táblázatot a megfelelő, különböző információkkal!

	az első szövegben:	a második szövegben:
1. példa:		
2. példa:		

7. Az alábbi szókapcsolatokat **egy szóval** is ki lehet fejezni. Írd a megfelelő szóalakot a pontvonalra!

a	
b	
c	

a) kiteszi a szűrét

b) szedi a sátorfáját

c) kígyót-békát kiabál rá

8. a) Milyen kötőszó illik leginkább a kipontozott helyekre, ha a beszélő nem szeret esőben kirándulni? Válaszd ki a felsoroltak közül a megfelelőt, és írd a pontvonalra! Minden szót csak egyszer használhatsz fel, de vigyázz, mert *három szó nem illik sehová!*

a	
---	--

A felhasználható kötőszavak: **bár, ezért, mégis, ha, hiszen, hogy, mint, sőt**

A) Tegnap nagyon esett az eső, nem mentünk kirándulni.

B) Bár tegnap nagyon esett az eső, elmentünk kirándulni.

C) Tegnap annyira esett az eső, nem mentünk kirándulni.

D) Tegnap nem mentünk kirándulni, esett az eső.

E) Tegnap kirándulni voltunk, esett az eső.

9. Olvasd el figyelmesen Szabó Lőrinc **Nyár** című versét, majd válaszolj a rá vonatkozó kérdésekre!

a	
b	
c	
d	

Nyár. Kert. Csönd.

Ég. Föld. Fák. Szél.

..... döng. Gyík vár.

Pók ring. Légy száll.

Jó itt. Nincs más

csak a kis ház.

Kint csönd és fény.

Bent te meg én.

a) A versből két szó hiányzik. A megadottak közül a rím, a szótagszám és a tartalom alapján melyik illik a leginkább a pontok helyére? Karikázd be a megfelelőt!

Az első sorba illő szó: est nap dél hold

A harmadik sorba illő szó: darázs méh sün kapu

b) Írd a pontvonalra a megfelelő szófaj nevét!

A vers leíró jellege abból is fakad, hogy kevés benne a(z)

c) Melyik állítás igaz a versre? Húzd alá a két helyes megállapítást!

- A) A vers páros rímű és ütemhangsúlyos ritmusú.
- B) A versben több alliteráció is található.
- C) A versben vannak hiányos és tömondatok is.
- D) A jelzők lemondó, szomorkás hangulatúvá teszik a verset.

d) Lehet-e a költemény szerelmes vers? Válaszodat indokold!

.....

.....

10. Manapság megszorodtak a televíziókban a tehetségkutató műsorok. Szerinted szükség van arra, hogy ilyen módon bizonyítsák rátermettségüket azok, akik valamilyen művészeti ágban tehetségesnek érzik magukat? 10–12 mondatos fogalmazásodban alakítsd ki álláspontodat, és írd legalább 2–2 érvet, amely a tehetségkutatás ilyen módja mellett, illetve ellene szól!

Figyelem! A 4 mondatnál rövidebb fogalmazás nem értékelhető!

[illegible]

a	
b	
c	
d	
e	